

Webinar Fietsbeleid: nog zoveel te winnen!

Een overdekte fietsenstalling met douches, handdoeken en een föhn, het sponsoren van sportkleding, een fiets van de zaak, blogjes van het management hoe zij fietsen naar het werk of het behalen van het certificaat Fietsvriendelijke werkgever. Als je als werkgever aan de slag wilt met fietsbeleid, is er een enorme keuze aan mogelijkheden. Het eerst inventariseren op hoeveel afstand medewerkers wonen, geeft inzicht in de potentie. En dan de regelingen: kiest u voor de leasefiets, betaalt u een vergoeding per gereden fietskilometer of gaat u voor het oude vertrouwde fietsplan? Want ook dat is nog steeds mogelijk. Een inspirerend webinar Fietsbeleid: nog zoveel te winnen.

Bert van Rijssen heet alle deelnemers van harte welkom bij dit webinar. “Een bijzonder welkom aan al onze sprekers van vandaag: Ellen Hoog Antink, strategisch adviseur circulariteit bij Rijkswaterstaat en Roel Lenoir, fietspromotor bij Bereikbaar Haaglanden en Rijnland. Daarnaast krijgt u vandaag praktische en inspirerende voorbeelden van Pauline Rasterhoff van MN, Jan Peter Schipper van Waalpartners, Fred Pruis van het Politie Dienstencentrum in Rotterdam, Caspar van Leeuwen namens Center For Testmaterials (CFT) en Bart Christiaens van de gemeente Rotterdam.

We hopen u vandaag een stukje op weg te helpen naar een duurzaam en vitaal fietsbeleid. Want er is nog veel te winnen. Wist u dat meer dan de helft van alle medewerkers in onze regio op 15 kilometer of minder van het werk woont? Wij houden als normale fietsafstand altijd een afstand aan van 7,5 kilometer en voor een e-bikes een afstand van 15 kilometer.”

Fietsen naar het werk: de rol van de werkgever

Roel Lenoir geeft aan dat je als werkgever met de 4 V's op 4 manieren bezig kunt zijn met een goed fietsbeleid:

Voorbereiden, vergoeden, voorzieningen en verhalen vertellen.

“Tot het voorbereiden behoort bijvoorbeeld dat je inzicht hebt op hoeveel afstand de medewerkers wonen ten opzichte van het werk. Om daar achter te komen voert hij voor bedrijven postcodescans uit zodat de potentie kan worden bepaald. Ook is het goed een enquête uit te voeren onder medewerkers. Vraag eens aan automobilisten waarom ze met de auto komen. Vaak krijg je verrassende antwoorden die een opening bieden tot alternatieven.

Voor het vergoeden van fietsstimulering heeft een werkgever verschillende mogelijkheden: vergoeden van het gebruik, vergoeden van de aanschaf en ter beschikking stellen. Je hebt hierbij altijd te maken met de Werkkostenregeling (WKR). Maar sommige zaken vallen onder de nihil-waardering zoals een renteloze lening. Wat veel werkgevers nog niet doen maar wat wel is toegestaan en wat erg wordt gewaardeerd is het geven van een reiskostenvergoeding (bv. € 0,19 per kilometer) aan fietsers. Dat kan ook als ze op minder dan 10 kilometer afstand wonen en dat kan ook voor de zakelijke rit. Ook het gebruik van de deelfiets of de ov-fiets is te vergoeden. Tevens is het mogelijk om als werkgever geld te geven aan de medewerker om een fiets aan te schaffen. Dat vindt dan plaats binnen de vrije ruimte van de WKR. Je kunt dit doen als een bruto-netto variant of als een renteloze lening die de medewerker terugbetaalt via de reiskosten of via inhouding op het salaris.

Wanneer een werkgever een fiets ter beschikking stelt dan koopt of leaset hij een fiets die de medewerker gaat gebruiken. De medewerkers krijgt 7% bijtelling en ontvangt dan geen reiskostenvergoeding meer. Dit is met name interessant voor duurdere fietsen of als de fiets veel wordt gebruikt voor zakelijke kilometers, denk aan een thuiszorgorganisatie of in combinatie met een leaseauto.

Onder voorzieningen verstaan we al die zaken die het fietsen fijner, veiliger en gemakkelijker maken. Denk aan een fietsenstalling, liefst overdekt en afgesloten. Aan oplaadplekken, rekken om de fiets te parkeren, een kleedruimte, haakjes voor natte jassen, etc.

Onder verhalen vertellen verstaan we het communiceren over het fietsbeleid aan de medewerkers, welke regelingen zijn er. Maar ook het geven van het goede voorbeeld door het management door af en toe zelf ook op de fiets te komen. En communiceer alle acties die wij organiseren: denk aan de Probeer een e-bike actie, de fietsenmaker op de zaak, de e-bike pool, etc.

Vraag: Valt de renteloze lening onder de WKR?

Nee, die hoort daar niet onder. Zelfs de eventuele rente valt daarbuiten.

Vraag: Het fietsplan bestaat toch niet meer?

Mits passend binnen de WKR mag je als werkgevers nog steeds een bedrag geven aan je medewerker om een fiets aan te schaffen. In feite is de oude fietsplanregeling dus verruimd.

Rijkswaterstaat: een werkgever met fietsambities

Ellen Hoog Antink neemt de structuur van het betoog van Roel over om te vertellen wat Rijkswaterstaat als werkgever doet om meer medewerkers op de fiets te krijgen.

“In de voorbereiding hebben we onderzoek gedaan naar de fietspotentie onder medewerkers en we kwamen tot de conclusie dat honderden (bijna 1.800) collega's op bv. de kantoren in Utrecht en Delft in principe op fietsbare afstand wonen maar dat er nog veel niet op de fiets komen (vóór corona uiteraard). Toch is dat vanuit duurzaamheidsdoelstellingen

wel iets wat RWS ambieert. RWS wil in 2030 CO₂ neutrale mobiliteit hebben. Op de vraag aan medewerkers in een enquête waarom ze wel zouden willen fietsen kwamen de antwoorden: gezondheid, snelheid en plezier!

De vergoedingen bij RWS zijn conform de overheidsregels en dat is € 0,20 per kilometer. Via het IKB is een fiets aan te schaffen waarbij je dan zelf 500 euro inlegt en dat doet werkgever dan ook.

Ook de voorzieningen zijn landelijk geregeld: er zijn dienstfietsen beschikbaar en op de (grotere) locaties zijn er stallingen, laadplekken en douches.

Om het fietsen meer te stimuleren bekijkt RWS nu samen met Bereikbaar Haaglanden en Rijnland welke apps in te zetten zijn. Het mooiste zou zijn als het een app wordt die een goed dashboard heeft met aantal gefietste kilometers, verbrande calorieën maar ook stimuleert om met collega's een onderlinge competitie aan te gaan. Zodra we hybride kunnen gaan werken willen we die keuze hebben gemaakt. Ook gaan we dan van start met probeeracties. Onze bestuurders schrijven nu verhalen hoe zij reizen vanuit het oogpunt Practice what you preach."

Vraag: Hoe bepaal je bij hybride werken wat de vertrekplaats is. Is dat het adres van de woning of van het kantoor?

Dat is inderdaad lastig. Daar wordt nu over nagedacht.

Praktische voorbeelden

Naast de keynotes van Roel Lenoir en Ellen Hoog Antink, hebben 5 werkgevers uit onze regio praktische voorbeelden gedeeld hoe zij met fietsstimulering binnen hun organisatie zijn omgegaan:

MN, winnaar van de mooiste fietsenstalling van Zuid-Holland

Pauline Rasterhoff: "Ons kantoor ligt centraal in het Beatrixkwartier in Den Haag en heeft zeer goede ov-verbindingen. Ook op fietsen zetten we maximaal in. Er is een grote inpandige fietsenstalling met veel faciliteiten. Denk aan douches met handdoeken en een föhn, een kapstok voor natte kleding, een fietspomp, elektrische laadplekken en een reparatiesetje. Ook komt elke week de fietsmaker langs om reparaties uit te voeren. We zijn heel blij met de award voor de mooiste fietsenstalling bij werkgevers. Gemiddeld (voor corona) komen er 170 medewerkers van de 740 met de fiets. Een mooi aantal maar onze ambitie reikt verder en na corona pakken we dit weer verder op."

Waalparters civil engineering: sponsoring sportkleding medewerkers

Jan Peter Schipper: "Ons beleid is de laatste jaren aangepast en duurzamer gemaakt. Was voorheen de leaseauto de norm nu is een leaseauto functiegebonden. Ook hebben we een dienstfiets staan voor de korte ritten naar klanten en zijn er dienstfietsen op de bouwprojecten. Op ons terrein staat een overdekte fietsenstalling, deze wordt waarschijnlijk uitgebreid ten koste van een paar autoparkeerplaatsen. Ook zijn er douches en is er een fietspomp en een reparatiesetje aanwezig. Collega's hebben veel enthousiasme om te fietsen. We hebben vanuit het bedrijf het Waalvitaal programma waarin medewerkers sportkleding mogen uitzoeken om zo het bewegen te stimuleren. En als het straks weer mag, gaan we met elkaar fietsen, is afgesproken."

Politie Rotterdam: de app heeft veel medewerkers aan het fietsen gebracht

Fred Pruis: "De politie is van oudsher een auto minnende organisatie maar we stimuleren heel erg het fietsen. Dat doen we voor de zakelijke reizen: zo zijn er 7.500 fietsen en e-bikes aangeschaft en 1.200 speed pedelecs en dat doe we voor de woon-werk reizen. Wat betreft voorzieningen leggen we stallingen aan, laadpalen, lockers en is er ruimte om kleine onderhoudsreparaties uit te voeren. Medewerkers die fietsen ontvangen € 0,19 per kilometer. We zijn gestart met de app 'Love to Ride'. Gevolg: 11% meer medewerkers gingen fietsen naar het werk. En we hebben het certificaat Fietsvriendelijk bedrijf."

CFT: medewerkers steeds zuiniger op hun fiets

Caspar van Leeuwen: "Bij ons bedrijf was een verbouwing mede het startschot om aan de slag te gaan met duurzaamheid en met een fietsbeleid. Dat resulteerde in twee fietsenstallingen: een buiten en een binnen (overdekt). Zoals op de foto te zien is, helpt het als je al met verf aangeeft waar de fietsplekken zijn. Dat geeft duidelijkheid. De stallingen worden goed gebruikt. We merken namelijk dat medewerkers steeds zuiniger met hun fiets omgaan omdat de fietsen steeds mooier en duurzamer worden."

Gemeente Rotterdam: inzet op actieve mobiliteit

Bart Christiaens: "Het fietsgebruik in Rotterdam groeit snel. In 2030 zal naar verwachting 36% van de bewoners van Rotterdam fietsen. Om het fietsen te stimuleren heeft de gemeente de Fietskoers opgesteld. Daarin is duidelijk weergegeven dat we op weg gaan naar een actieve mobiliteit. In volgorde: lopen, fietsen, openbaar vervoer en dan pas de auto. Dat betekent ook dat we het beleid anders inzetten: dus ruimte en aandacht voor snelle en langzame fietsers, verbeteren van het fietsparkeren, aandacht voor deelmobiliteit, hubs en voor actualisatie van het fietsnetwerk. En natuurlijk geven we als gemeente ook het goede voorbeeld. Ook wij hebben het certificaat fietsvriendelijk bedrijf. Samen met De Verkeersonderneming hebben we daarnaast een uitgebreide werkgeversaanpak. En we hebben de Fietsalliantie geïnitieerd: een samenwerkingsverband waar bedrijven en organisaties zich bij kunnen aansluiten om fietsen onder personeel of achterban te promoten zodat meer mensen in Rotterdam (vaker) de fiets pakken. Deelnemers zijn onder andere Ahoy, Stadion Feijenoord en het Erasmus MC."